

'De vraag blijft natuurlijk: wat is waar en wat niet?'

door Lex de Jonge

Haagse romancier schrijft boek over politieke strijd rond het cultuurpaleis

Theo Monkhorst speelt in zijn nieuwste werk een heerlijk spel met de Haagse lezer. Maar het boek is méér dan een politieke sleutelroman.

Klassiek oogt de immense werkkamer van Theo Monkhorst (76). De Haagse auteur weet zich tijdens het schrijven omringd door antieke tafels, ouderwetse schemerlampen en een licht verschoten, bruin lederen bankstel. In dit bepaald prettige decor in Bezuidenhout schreef de dichter en romancier zijn onlangs uitgebrachte vijfde roman: *De blijmoedige leugenaar*. Een bijzonder boek. Haagser dan zijn eerdere werk. En verwarrender ook, voor iedereen die een klein beetje op de hoogte is van de lokale politiek in de hofstad.

Monkhorst glimlacht. Verwarrend, dat vindt de schrijver wel een aardige kwalificatie. 'Deze roman is natuurlijk een provocatie', erkent hij. 'Mensen houden van roddels. Ze willen dolgraag horen hoe zaken in elkaar steken, hoe dingen gegaan zijn. Ik geef ze dat. Maar de vraag blijft: wat is waar en wat niet.' Op het eerste oog lijkt *De blijmoedige leugenaar* een sleutelroman over een van de meest omstreden kwesties die de lokale politiek de laatste jaren te verhapstukken kreeg. Een boek dat een voor ingewijden nauwelijks verhulde kijk geeft op de bestuurlijke gang van zaken rond het dure cultuurpaleis. Zo herkennen we in een heerlijk vileine passage al snel twee wethouders uit het vorige stadsbestuur. Als auteur Monkhorst de fictieve wethouder Tidde Helpman zijn even fictieve collega Angelique Trompetter aan de kant laat schuiven, omdat zij een potje maakt van het megalomane bouwproject Culture Dome, vullen de volgers van de politieke werkelijkheid de echte namen grijnzend in. Juist ja, dat zijn dus de voormalig PvdA-coryfee Marnix Norder en oud-wethouder Marjolein de Jong van D66. We ontwaren wel meer real life-politici op ruim 250 soms prachtig geschreven pagina's die de Haagse roman telt. Natuurlijk, 'de maestro met de wijde gebaren', kan niemand anders zijn dan burgemeester Jozias van Aartsen. En die 'ouderwetse socialist op Economische Zaken', later ook wel 'het kleine, ronde mannetje met het kale

hoofd' genoemd, is vanzelfsprekend de voormalige Haagse PvdA-wethouder Henk Kool. 'Hij zag eruit als een bintje, maar was razend slim', schrijft Monkhorst .

Spel

Okee, tot zover het fijne gezelschapsspel voor liefhebbers van lokale politiek. Want *De blijmoedige leugenaar* is veel meer dan een simpele 'wie is wie?' ('en wie deed wat?'). Dat blijkt alleen al uit het feit dat de fictieve Marnix Norder in het boek van liberale huize blijkt te zijn en de journalistieke achtergrond meekreeg van Henk Kool. 'Het literaire spel met de Haagse actualiteit is voor mij iets nieuws. Het is een extra, derde, laag die ik deze roman heb meegegeven', legt Theo Monkhorst uit. 'Ik vond dat enorm leuk om te doen en ik vermoed dat de lezers het kunnen waarderen. Hopelijk doet het ook de verkoopcijfers goed.' Maar het gaat hem toch om iets anders. Om laag twee bijvoorbeeld, de bijzondere liefdesrelatie in de roman tussen de liegende wethouder, zijn sterke vrouw en zijn nieuwe vriendin. En om laag één, natuurlijk: de filosofische kwestie van wat taal allemaal vermag. Van wat woorden kunnen bewerkstelligen.

'Dat komt in al mijn boeken voor', zegt de schrijver. 'In deze roman ziet de wethouder zelf níets in dat megalomane cultuurpaleis, maar besluit hij het project toch met verve te verkopen. Want als hij de waarheid spreekt, krijgt hij niks voor elkaar. Hij liegt om de macht.'

Opportunistisch

Zijn tegenstrever in *De blijmoedige leugenaar* is een Hagenaar die juist niet kan liegen, al zou hij willen. Deze gedreven kunstenaar lijkt uiteindelijk ook de val in te luiden van de opportunistische wethouder. De sympathie van Monkhorst ligt geheel bij de kunstenaar. Ook al was hij in de jaren 80 zelf politicus en kortstondig fractieleider van de Haagse VVD. En hielp hij nog niet zo lang geleden als lid van de Haagse Stadspartij zijn voorman Wijsmuller bij de onderhandelingen over een nieuw stadsbestuur. 'Maar in deze roman gaat de hoofdpersoon echt een grens over om macht te bereiken. Zoals in het echte

leven opportunistische politici ook dingen beloven en beweren die niet kunnen en waarin ze zelf niet eens geloven. Alleen maar om de invloed, de macht. Ik hoop dat mijn boek mensen hierover aan het denken zet.'

In *De blijmoedige leugenaar* loopt het niet best af met de hoofdpersoon. Dat is bepaald geen geheim, want al op pagina één vertelt Tiddo Helpman vanuit de hemel zijn verhaal. Met als sluitstuk de moordaanslag die er een eind aan maakte. Hoe gruwelijk ook, wie de passage leest met enige kennis van de politieke geschiedenis van Den Haag zal een glimlach opnieuw niet kunnen onderdrukken. Schrijver Monkhorst geniet er zelf ook wel van. Grijzend: 'Deze scène heb ik helemaal gemodelleerd naar de mislukte moordaanslag op de bekende Haagse wethouder Adri Duivesteijn in 1989. Alleen had de PvdA-bestuurder het grote geluk dat de bom níet afging.'

Bron: *AD/Haagsche Courant*, donderdag 30 juni 2016